

Förfarande för verkställande av en dom - Bulgarien

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?
- 2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?
- 3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?
  - 3.1 Förfarandet
  - 3.2 Huvudförutsättningar
- 4 Verkställighetsåtgärder
  - 4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?
  - 4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?
  - 4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?
- 5 Kan beslut om verkställighet överklagas?
- 6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gäldenärsskydd eller tidsfrister?

1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?

Verkställighet är det sista steget i den rättsliga processen. Genom verkställighetsförfarandet kan en kärande till förmån för vilken en dom har meddelats begära att det behöriga verkställande organet vidtar alla till buds stående och i lag föreskrivna åtgärder för att tillmötesgå begäran.

Rätten att begära verkställighet av ett avgörande bygger på att det finns en verkställbar fordran som inte frivilligt har fullgjorts och att det finns en handling som gör det möjligt att verkställa denna fordran.

Till verkställighetsåtgärder räknas bland annat

- utmätning av lös egendom,
- utmätning av fast egendom,
- inventering och värdering av fast egendom,
- försäljning av fast egendom genom offentlig auktion,
- utmätning av en gäldenärs banktillgodohavanden,
- utmätning av ett fordon,
- konfiskering,
- beslagtagande av lös egendom,
- verkställighet avseende aktier i ett bolag,
- verkställighet av en skyldighet att lämna ifrån sig ett barn,

- verkställighet avseende makars förmögenhetsförhållanden,

2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?

I Bulgarien finns två typer av exekutionstjänstemän (stämningmän):

1. Statliga stämningmän.
2. Privata stämningmän.

Privata stämningmän regleras av lagen om privat verkställighet av domstolsavgöranden (*Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie* (ZChSI)). I artikel 2 i ZChSI anges att med en privat stämningman avses en tjänsteman som av staten delegerats att verkställa privata fordringar.

3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?

3.1 Förfarandet

Enligt artikel 404 i civilprocesslagen (*Grazhdanski protsesualen kodeks* (GPK)) kan följande ligga till grund för inledandet av ett verkställighetsförfarande:

1. – Domar och domstolsavgöranden där samma sak föreligger (res judicata), förlikningar i domstol, verkställbara domar och domstolsavgöranden eller domar och domstolsavgöranden som på förhand eller direkt förklarats verkställbara och skiljedomar och förlikningar som godkänts av skiljedomstolar.
2. – domar, domstolsavgöranden och förlikningar som meddelats av domstolar i andra länder än Bulgarien, om dessa är direkt verkställbara i Bulgarien.
3. – domar, domstolsavgöranden och förlikningar som meddelats av domstolar i andra länder än Bulgarien och skiljedomar och förlikningar som godkänts av skiljedomstolar, om dessa har förklarats verkställbara i Bulgarien.

Enligt artikel 405 i GPK utfärdas exekutionstitlar efter skriftlig ansökan. Det är inte nödvändigt att delge gäldenären en kopia.

Enligt artikel 405.2 i GPK är följande domstolar behöriga att pröva de ansökningar som ingetts:

- I de mål som avses i artikel 404.1 i GPK är behörig domstol den domstol i första instans som prövade målet eller utfärdade beslutet om verkställighet och, om en handling är direkt verkställbar, den domstol som meddelade domen eller utfärdade beslutet om verkställighet.
- I de mål som avses i artikel 404.2 och 404.3 i GPK är behörig domstol den domstol som har befogenhet att bevilja verkställighet.
- Vid skiljedomar från nationella skiljedomstolar och de förlikningar som godkänts av sådana domstolar är domstolen i Sofia (*S ofiyski Gradski Sad*) behörig domstol.

Beslut som beviljar eller avslår en ansökan om en exekutionstitel måste överklagas inom två veckor (artikel 407 i GPK).

Enligt bulgarisk lag kan en ansökan om en exekutionstitel inges av en annan part än en advokat, inklusive den part som söker verkställighet eller dess ombud (som kan vara jurist). Det finns inga särskilda krav som måste vara uppfyllda för att kunna erhålla en exekutionstitel.

Kostnaderna för verkställigheten fastställs i bestämmelserna om avgifter och kostnader i enlighet med lagen om privat verkställighet av domstolsavgöranden (Bulgariens officiella tidning nr 35/2006).

3.2 Huvudförutsättningar

För att inleda ett verkställighetsförfarande måste den part som söker verkställighet inge en skriftlig ansökan till en statlig eller privat stämningman och bifoga en exekutionstitel eller annan verkställbar handling. I ansökan måste det anges vilken verkställighetsmetod som föredras. Metoden kan ändras under förfarandet (artikel 426 i GPK).

Stämningmäns behörighet regleras i artikel 427 i GPK.

Stämningmannen måste genom en stämning skriftligen ålägga gäldenären att inom två veckor från delgivningen av stämningen frivilligt fullgöra fordran. I stämningen förvarnas gäldenären om att underlåtenhet att fullgöra fordran medför verkställighetsåtgärder. I stämningen måste det anges vilka utmätningar och beslagtaganden som kan komma i fråga. Stämningen

måste åtföljas av en kopia av den verkställbara handlingen. När gäldenären anmodas att frivilligt fullgöra fordran ska stämningssmannen också ange vilket datum en inventering kommer att göras, och om verkställigheten avser fast egendom skicka ett meddelande om utmätning till fastighetsregistret.

Stämningssmännen upprättar en handling över alla de åtgärder och vidtas eller utförs av dem.

Om den ursprungliga verkställighetsmetoden ändras måste stämningssmannen skriftligen underrätta gäldenären om ändringen enligt artikel 428 i GPK.

Om det när ett verkställighetsförfarande inleds saknas uppgifter om gäldenärens permanenta eller tillfälliga adress ska distriktsdomstolen, på borgenärens begäran, utse en tillfällig företrädare för gäldenären (artikel 430 i GPK).

4 Verkställighetsåtgärder

4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?

Följande egendom som tillhör gäldenären kan bli föremål för verkställighetsåtgärder:

- lös egendom
- lön
- intäkter från fast egendom, inklusive hyresintäkter
- banktillgodohavanden
- fast egendom
- aktier och obligationer som har emitterats av kommersiella företag
- föremål som utgör en del av lös eller fast egendom, inklusive makars gemensamma egendom.

Enligt artikel 442 i GPK kan en borgenär söka verkställighet avseende alla gäldenärens föremål och fordringar.

Enligt artikel 444 i GPK får följande inte bli föremål för verkställighetsåtgärder:

- Föremål som gäldenären och hans eller hennes familj behöver för sitt dagliga liv, i enlighet med den förteckning som upprättats av ministerrådet (*Ministerski savet*).
- En månads förbrukning av livsmedel för gäldenären och hans eller hennes familj, eller för jordbrukare fram till nästa skörd, eller motsvarande mängd i andra jordbruksprodukter.
- Tre månaders förbrukning av bränsle för uppvärmning, matlagning och belysning.
- De maskiner och den utrustning som en gäldenär behöver i sin yrkesutövning.
- En del av den mark som gäldenären äger (upp till 0,5 hektar för vingårdar och annan odlad mark och upp till 3 hektar för betesmark, tillsammans med maskiner och utrustning, gödningsmedel, växtskyddsmedel samt utsäde för ett år).
- För boskapsuppfödare: nödvändiga arbetsdjur, särskilt två stycken dragdjur, en ko, fem får och getter, tio bikupor och tamfåglar, samt tillräckligt med foder för att utfodra djuren fram till nästa skörd eller fram till dess att de släpps ut på bete.
- Gäldenärens bostad, om gäldenären och hans eller hennes familjemedlemmar inte har någon annan bostad, oavsett om gäldenären bor där eller inte. Om bostaden överskrider gäldenärens och hans eller hennes familjs behov av bostad, i enlighet med den förordning som ministerrådet har antagit, säljs en del av denna, under förutsättning att villkoren i artikel 39.2 i fastighetslagen (*Zakon za sobstvenostta*) är uppfyllda.
- Andra föremål och fordringar som enligt lag inte får bli föremål för verkställighet.

4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?

När gäldenären anmodas att frivilligt fullgöra fordran ska stämningssmannen också ange vilket datum en inventering kommer att göras, och om verkställigheten avser fast egendom skicka ett meddelande om utmätning till fastighetsregistret.

Utmätning av lös egendom eller en fordran verkställs genom upprättandet av en inventarieförteckning.

Utmätning och beslagtagande får följande effekter för gäldenären:

Efter det att en egendom utmätts eller beslagtagits får gäldenären varken avyttra fordringarna eller (den fasta eller lösa) egendomen, eller, vid äventyr av vite, skada eller förstöra egendomen. Dessa effekter gäller från och med dagen för anmodan om att frivilligt betala fordran.

Utmätning eller beslagtagande får följande effekter för borgenären:

Enligt artikel 452.1 i GPK är varje avyttring av lös egendom eller fordringar ogiltig i förhållande till borgenären och eventuella medborgenärer, om den som överlåter egendomen inte kan åberopa artikel 78 i fastighetslagen. I den sistnämnda artikeln anges att den som lagligen förvärvar lös egendom eller innehavarvärdepapper mot ersättning, även om denne ovetandes förvärvar dem från någon annan än ägaren, förvärvar äganderätten till dessa om det för överlåtandet av äganderätten inte krävs en notariehandling eller att en notarie bestyrker transaktionsparternas underskrifter. Samma regel gäller för förvärv av andra sakrätter i lös egendom.

När en verkställighetsåtgärd vidtas mot fast egendom är denna endast ogiltig beträffande sådana avyttringstransaktioner som skett efter den dag beslutet om kvarstad registrerades (artikel 452.2 i GPK).

4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?

I lagstiftningen föreskrivs inte någon yttersta tidsgräns för när dessa åtgärder upphör att gälla. Syftet med åtgärderna är att borgenärens fordran ska fullgöras. Därför gäller de så länge verkställighetsförfarandet pågår.

5 Kan beslut om verkställighet överklagas?

De rättsmedel som kan tillgripas under ett verkställighetsförfarande anges i avsnitten I och II i kapitel 39 i GPK.

Överklaganden av verkställighetshandlingar, däribland enskilda verkställighetsåtgärder, får inges av följande parter:

- En borgenär kan överklaga en stämningssmanns vägran att vidta den specificerade verkställighetsåtgärden och verkställighetens avbrytande och upphävning.
- Gälldenären får överklaga ett beslut av stämningssmannen där gälldenären åläggs att betala böter och verkställigheten planeras att ske genom utmätning av egendom som gälldenären anser inte får utmätas. Dessutom får gälldenären överklaga utmätning av lös egendom eller avhysning av gälldenären från fast egendom med motiveringen att stämningssmannen inte har underrättat gälldenären på vederbörligt sätt. Gälldenären får även överklaga betalningsförelägganden.
- Tredje man (som ej är part i verkställighetsförfarandet) kan bara överklaga stämningssmannens åtgärd om verkställigheten berör föremål som dagen för utmätningen, beslagtagandet eller överlämnandet befinner sig i dennes ägo.
- En tredje man får endast överklaga konfiskering av fast egendom om han eller hon var i besittning av egendomen innan den fordran som verkställigheten avser framställdes (artikel 435 i GPK).
- Om en offentlig auktion har hållits kan beslutet om att överlåta egendomen överklagas av en part som betalat en depositionsavgift senast den sista auktionsdagen, av en borgenär som lämnade ett bud i auktionen utan att behöva betala en depositionsavgift, eller av gälldenären, på grund av att auktionen inte genomfördes på ett lagenligt sätt eller på grund av att egendomen inte överläts på den budgivare som hade det högsta budet.

Enligt artikel 436 i GPK ska överklaganden inges inom en vecka från dagen för den bestridda åtgärden, om parten närvarade vid auktionen eller hade kallats att närvara, och i alla andra fall inom en vecka från dagen för underrättelsen. Överklaganden ska inges via stämningssmannen till den regionala domstol som har territoriell behörighet i fråga om verkställigheten. När ett överklagande inges ska stämningssmannen ange skälen för den bestridda åtgärden.

Överklagandena prövas inom stängda dörrar, med undantag av de överklaganden som ingetts av tredje män, som prövas vid en offentlig förhandling dit alla parter i verkställighetsförfarandet kallas. Överklaganden ska avgöras inom en månad.

Överklaganden innebär inte att ett verkställighetsförfarande avbryts, men domstolen kan besluta att skjuta upp förfarandet i väntan på ett beslut om de yrkanden som framställts i överklagandet. Om förfarandet skjuts upp ska stämningssmannen underrättas utan dröjsmål (artikel 438 i GPK).

6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gälldenärsskydd eller tidsfrister?

I artikel 432 i GPK anges de olika tillfällen då en domstol på borgenärens begäran lagligen får skjuta upp ett verkställighetsförfarande.

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 07/08/2017